

APEL PUBLIC

privind adoptarea neîntârziată a proiectului Legii cu privire la organizațiile necomerciale în lectura a doua, fără modificări care ar îngreuna activitatea ONG-urilor

3 iunie 2020

Platforma Națională a Republicii Moldova a Forumului Societății Civile din Parteneriatul Estic susține adoptarea proiectului Legii cu privire la organizațiile necomerciale în lectura a doua, cu intrarea în vigoare neîntârziată.

[Proiectul de lege nr. 109](#) cu privire la organizațiile necomerciale a fost înregistrat la Parlament la 3 aprilie 2018. Acesta a fost elaborat de un grup de lucru creat de Ministerul Justiției în 2016, din care au făcut parte și reprezentanți ai societății civile. El a fost supus repetat [consultărilor publice](#) de către Ministerul Justiției și a fost îmbunătățit în urma acestora, având și toate [avizele necesare](#). Proiectul a fost și adoptat în prima lectură la 3 mai 2018. La 28 mai 2020, Comisia Juridică, Numiri și Imunități a Parlamentului a propus adoptarea proiectului în lectură finală.

Anterior, mai multe organizații ale societății civile (OSC) au solicitat Parlamentului adoptarea proiectului de lege nr. 109 ([apelul public din 3 martie 2020](#) semnat de peste 20 de OSC-uri și [apelul public din 30 aprilie 2020](#) semnat de peste 40 de OSC-uri). Organizațiile semnatare au solicitat Parlamentului să voteze proiectul în lectură finală, să nu admită amendamente care ar îngreuna activitatea organizațiilor necomerciale, precum și să consulte organizațiile societății civile cu privire la orice propunere de modificare a proiectului într-o manieră transparentă și inclusivă.

Organizațiile membre ale Platformei Naționale a Republicii Moldova a Forumului Societății Civile din Parteneriatul Estic salută avizul pozitiv al Comisiei Juridice, Numiri și Imunități a Parlamentului pentru votarea proiectului nr. 109 în lectură finală și faptul că în acesta nu au fost introduse prevederi care ar îngreuna activitatea OSC-urilor. Proiectul vine să îmbunătățească considerabil cadrul legal cu privire la organizațiile necomerciale și transpune cele mai bune [practici și standarde cu privire la libertatea de asociere](#) recomandate de către Comisia de la Veneția și OSCE/ODIHR. Acesta simplifică înregistrarea organizațiilor necomerciale, prevede înregistrarea gratuită a organizațiilor necomerciale și înlătură structura rigidă de organizare internă impusă de legislația actuală. Proiectul limitează posibilitățile autorităților de a exercita presiuni asupra organizațiilor necomerciale și exclude limitările nejustificate pentru fondarea organizațiilor necomerciale de către anumite categorii de persoane. Proiectul instituie interdicția absolută pentru organizațiile necomerciale de a susține candidații în alegeri și stabilește limite clare privind relațiile dintre organizațiile necomerciale și partidele politice. Proiectul, de asemenea, instituie legislația cadru privind finanțarea sau susținerea de către stat a organizațiilor necomerciale, un domeniu reglementat insuficient de legislația actuală. În același timp, proiectul remediază lacunele legislative privind constituirea organizațiilor necomerciale create prin modificarea în 2019 a Codului Civil. Acesta nu impune reînregistrarea organizațiilor necomerciale și nu limitează finanțarea externă a acestora.

Membrii Partidului Socialiștilor din Comisia Juridică a Parlamentului au propus, fără a prezenta motive convingătoare, intrarea în vigoare a legii din 1 ianuarie 2021. Această propunere nu a acumulat numărul necesar de voturi. Această lege nu impune măsuri suplimentare pentru asigurarea aplicării ei. Considerăm că nu există impedimente ca proiectul de lege nr. 109 să poată intra în vigoare potrivit regulii generale, peste o lună de la publicarea în Monitorul Oficial.

În contextul celor enunțate, **organizațiile membre ale Platformei Naționale a Republicii Moldova a Forumului Societății Civile din Parteneriatul Estic, solicită Parlamentului Republicii Moldova:**

1. Adoptarea neîntârziată a [proiectului de lege nr. 109](#) cu privire la organizațiile necomerciale în lectura a doua, în varianta votată de Comisia Juridică a Parlamentului la 28 mai 2020;
2. Respingerea propunerii ca legea să fie pusă în aplicare începând cu 1 ianuarie 2021. Intrarea în vigoare a legii potrivit regulii generale, peste o lună de la publicarea în Monitorul Oficial.

Platforma Națională a Forumului Societății Civile din Parteneriatul Estic a fost creată în anul 2011 și în acest moment are 84 de membri, 6 din acești membri constituind organizații-umbrelă pentru alte 255 de organizații. Misiunea Platformei este consolidarea procesului de integrare europeană și de dezvoltare democratică a Republicii Moldova, de a contribui la procesul de advocacy și monitorizare pentru implementarea Acordului de Asociere dintre RM-UE și alte documente relevante ce se referă la Parteneriatul Estic și relația RM-UE.